

розширення словникового запасу учнів, але й відбувається оволодіння уміннями бачити, оцінювати та обговорювати свою власну діяльність з позиції інших членів колективу. Під час обговорення генеруються та відточуються ідеї, виникає відчуття партнерства та підтримки, відбувається взаємозбагачення, здобувається соціальний досвід.

УДК 81'243:005,336.2]:004-051

Л.В. Шмуля

ІНШОМОВНА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Метою і результатом вищої професійної освіти виступає поняття «професійна компетентність», тобто здатність успішно діяти на основі практичного досвіду, умінь і знань при вирішенні завдань професійної діяльності. Професійна компетентність – це здатність фахівця від початку своєї професійної діяльності на рівні визначеного державою стандарту відповідати суспільним вимогам професії завдяки здійсненню ефективної професійної діяльності та показувати належні особистісні якості, мобілізуючи для цього відповідні знання, уміння, навички, емоції, ґрунтуючись на внутрішній мотивації, ставленнях, моральних та етичних цінностях і досвіді, усвідомлюючи обмеження своїх знань та акумулюючи інші ресурси для їх компенсації. Іншомовна професійна компетентність – це сукупність лексичних знань (загальноживаної іноземної термінології та професіоналізмів – слів і мовленнєвих зворотів, характерних для мови фахівців певної галузі), граматичних (необхідних для правильної побудови речень тощо), соціокультурних (особливості світосприйняття, традиції, звичаї, моральні та естетичні цінності різних народів) і власне конкретно професійних знань, умінь і навичок, необхідних для іншомовного спілкування у різних ситуаціях і сферах, які пов'язані з безпосереднім виконанням виробничих завдань та функціональних обов'язків.

Формування іншомовної професійної компетентності студента має відбуватись поступово шляхом накопичення відповідних знань і навичок визначеного рівня.

Враховуючи структуру мовної підготовки студента, завданням першого етапу є формування мовної компетенції на початковому рівні, що охоплює засвоєння базового лексико-граматичного матеріалу іноземної мови на основі системно-комунікативного методу для повсякденного спілкування з іншомовними носіями.

Наступний рівень мовної підготовки студента передбачає формування соціокультурної та лінгвокультурної компетенцій. Цей етап передбачає отримання фонових знань, а саме: ознайомлення із країнознавчою інформацією та етнокультурними особливостями країни, мову якої вивчають. При цьому формуються навички розуміння і сприйняття різних аспектів культури, специфіки вербальної і невербальної поведінки носіїв мови, соціальних норм, здобуваються знання про історію, культуру, соціальну систему та інші сфери життя іншомовної країни. Мову, як феномен певної цивілізації, необхідно вивчати у контексті цієї цивілізації.

Відповідно, наступний етап підготовки студента необхідно присвятити формуванню мовної фахової компетенції на поглибленому рівні, тобто оволодінню спеціалізованою лексикою, інтегрованою у контекст фахових ситуацій. Такий підхід передбачає розвиток лінгво-професійного компонента в окремій сфері діяльності. Висококваліфікований спеціаліст повинен бути компетентним фахівцем у своїй галузі як на національному, так і на міжнародному рівні.

Головним завданням опанування іноземною мовою професійного спрямування у закладах вищої освіти сьогодні є не просто навчити студентів користуватися нею як засобом спілкування в усіх видах мовленнєвої діяльності різних ситуаціях, а використовувати іноземну мову в усіх видах мовленнєвої діяльності у професійній сфері, оскільки ефективність навчання безпосередньо

залежить від ступеня наближення процесу передачі знань, формування навичок і вмінь до реальних умов їх практичного застосування.

Оскільки іншомовна професійна компетентність реалізується в умовах іншомовного середовища засобами іноземної мови, для її формування у майбутнього фахівця застосовують сучасні методи та засоби оволодіння іноземною мовою, дотичні до професійної орієнтації студента: опрацювання новітньої фахової інформації з електронних іноземних джерел, проведення презентацій іноземною мовою, організація зустрічей зі спеціалістами-представниками іншомовної культури, викладання окремих предметів іноземною мовою. З метою набуття практичного досвіду в умовах міжнародної мобільності рекомендують навчання і стажування за кордоном, залучення студентів до співпраці з іноземними товариствами.